

2. Müller, A., Wilts, H. (2019): Bestandsaufnahme für die erfolgreiche Planung und Umsetzung einer Kreislaufwirtschaft in Belarus. Eine Analyse von Stärken und Schwächen sowie von Chancen und Risiken im Gebiet Brest. Angefertigt vom Wuppertal Institut im Auftrag der Deutschen Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ). Berlin.

3. Справоздачы Брэсцкага аблспажыўсаюза за 2010-2020 гг.

ПРОБЛЕМИ ПРОГНОЗУВАННЯ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Бабаєв Ю.Р.

Науковий керівник: Марченко О.В., к.е.н., доцент

Харківський національний університет будівництва та архітектури

Сталий соціально-економічний розвиток країни, підвищення рівня та якості життя населення, збагачення соціального і трудового потенціалу кожної людини забезпечується завдяки ефективно діючому та збалансованому ринку праці [1]. Його стан знаходиться у тісному взаємозв'язку з загальноекономічною ситуацією в країні. В даному випадку розглядаються не лише інтереси працівників і роботодавців, а й віддзеркалюються всі соціально-економічні, політичні, демографічні та інші процеси, що відбуваються в суспільстві.

На жаль, протягом останніх років ситуація на українському ринку праці продовжує залишатися складною та характеризується негативними тенденціями, а саме: зниженням рівня зайнятості, зростанням кількості безробітних, професійно-кваліфікаційним дисбалансом та неоднорідністю кон'юнктури на ринку праці, причиною чого є нестабільна економічна та політична, а останнім часом, й епідеміологічна ситуація в Україні [3, 5].

Саме тому питання прогнозування розвитку ринку праці з урахуванням специфіки ринково орієнтованих економічних змін в Україні є актуальним.

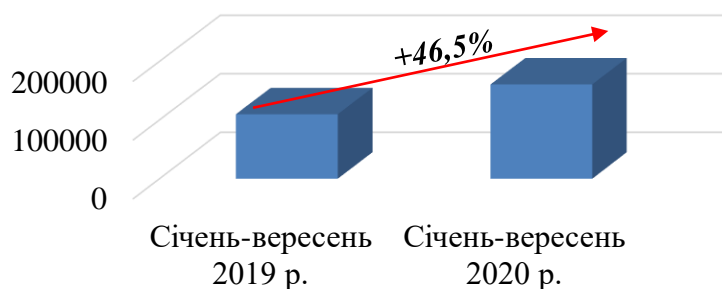
Будь-яка криза неминуче негативно впливає на показники рівня зайнятості, на безробіття, на рівень доходів населення та на загальний стан ринку праці. Коронакриза, яка панує в Україні з березня 2020 року, спочатку не була економічною, однак вплив протиепідемічних карантинних заходів частково чи повністю заблокував діяльність окремих галузей економіки й більшою чи меншою мірою позначився на всіх інших секторах.

Значних втрат запровадженій карантин завдав зайнятості населення. За результатами досліджень кількість зайнятого населення зменшилось на 5,23% у II кв. 2020р., порівняно з I кв., а кількість безробітного населення зросло на 10,54% відповідно. Показник рівня зайнятості населення зменшився у середньому на 5,2%, а показник рівня безробіття збільшився на 15,4% у II кв. 2020р., порівняно з I кв. [2].

Реальна кількість звільнених чи тих, що стали тимчасово безробітними, залишається невідомою. Для багатьох компаній відправлення співробітників у частково й повністю неоплачувану відпустку була першим за пріоритетністю антикризовим рішенням стосовно скорочення операційних витрат.

У порівнянні з 2019 роком, вивільнення працівників на українському ринку праці зросло на 46,5% у 2020 році (рис. 1).

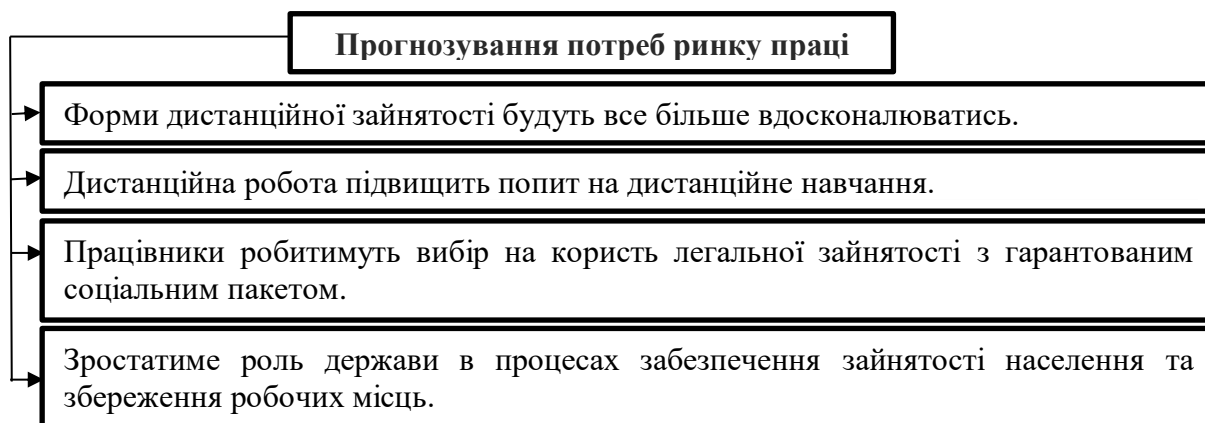
Запровадження карантинного режиму в сусідніх країнах й закриття кордонів стало причиною масового повернення в Україну значної частини трудових мігрантів. Здавалося б, що ними вітчизняний бізнес міг би підсилити свій кадровий потенціал. Проте ті самі причини, що спричинили повернення трудових мігрантів додому, призвели також і до зменшення кількості робочих місць й всередині країни. Таким чином, достатньої кількості робочих місць для цих осіб в Україні так і не було знайдено [4].

Рис. 1. Вивільнення працівників на українському ринку праці у 2019-2020рр. (осіб)

На початку осені ринок праці поступово почав виходити з кризи. Кількість вакансій у порівнянні з карантинним періодом року зростає й повертається до своїх показників початку року.

Подальший розвиток подій із карантинними заходами в Україні поки що є невідомим, однак певні тенденції стають все більш очевидними. Прогнози стосовно потреб ринку праці під час і після карантину представлені на рис. 2.

Рис. 2. Прогнозування потреб ринку праці

Таким чином, український ринок праці зазнає суттєвих змін у зв'язку з пандемією та запровадженням карантину. Як Україна пристосується до цих явищ залежить лише від рівня соціально-економічного розвитку країни,

збагачення соціального і трудового потенціалу кожної людини, а також ефективності та збалансованості ринку праці.

Література:

1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с.
2. Державна служба статистики України. URL: <http://csrv2.ukrstat.gov.ua>
3. Марченко О. В. Платоспроможність банків в умовах пандемії. *Тези доповідей 75-ої науково-технічної конференції Харківського національного університету будівництва та архітектури*. Харків: ХНУБА. 2020. С.203-204
4. Пандемія трансформувала ринок праці: як змінились зарплати, підхід до роботи і співробітників. URL: <http://eastwestwork.com/pandemiya-transformovala-riнок-praci/>
5. Український ринок праці: імперативи та можливості змін: колективна монографія / за наук. ред. д.е.н., проф. І.Л. Петрової, к.е.н. В.В. Близнюк НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2018. 356с.

КЛАСИФІКАЦІЯ ПОСЛУГ ПІДПРИЄМСТВА З МЕТОЮ ПРАКТИЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ СVP-МОДЕЛІ ПРИ ПЕВНІЙ ЦІНІ

Бреус В.В.

Науковий керівник: Маліков В.В., д-р наук з держ. упр., проф. Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Правильне калькулювання собівартості і, відповідно, визначення ціни було і залишається однією з головних завдань, що доводиться вирішувати управлінському персоналу будь-якого підприємства. На практиці, інструментом, що дозволяє реалізувати дане завдання, є аналіз взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток», тобто СVP-модель [1].

Основною особливістю, яку при калькулюванні собівартості послуг та встановлення їх цін слід враховувати, є визначення конкретного об'єкта калькулювання, тобто виду послуги, що, в свою чергу, тягне за собою проблему їх класифікації.

Залежно від групи до якої буде віднесена послуга, при застосуванні СVP-моделі на практиці слід брати до уваги різні чинники, не змінюючи сутність цієї моделі.

Використання СVP-моделі широко розглядалося багатьма вітчизняними та зарубіжними науковцями [2-4] і на практиці дозволяє обґрунтовувати рішення:

- визначення точки беззбитковості;
- отримання планованого прибутку;
- оцінку чутливості прибутку до параметрів проекту;
- планування змінних витрат;